

ŹRÓDŁA I SPOSOBY FINANSOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Joanna Bednarz
Eugeniusz Gostomski

ŹRÓDŁA I SPOSOBY FINANSOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2018

Stan prawny: 31 grudnia 2017 r.

Autorzy poszczególnych rozdziałów:
Joanna Bednarz – rozdziały 4, 6–8
Eugeniusz Gostomski – rozdziały 1–3, 5, 9–13

Recenzenci:
prof. dr hab. Janusz Bilski
dr hab. Anna Szelańska

Redaktor Wydawnictwa
Jerzy Toczek

Projekt okładki i stron tytułowych
Filip Sendal

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja dofinansowana z działalności statutowej
Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-662-3

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Rozdział 1. Istota i formy działalności gospodarczej	13
1.1. Pojęcie działalności gospodarczej	13
1.2. Ograniczenia w podejmowaniu działalności gospodarczej	18
1.3. Klasyfikacja przedsiębiorstw	20
Rozdział 2. Ogólne zagadnienia finansowania przedsiębiorstw	27
2.1. Istota finansowania działalności przedsiębiorstwa	27
2.2. Pojęcie kapitału	31
2.3. Rodzaje finansowania przedsiębiorstw	34
2.4. Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie	38
Rozdział 3. Finansowanie działalności gospodarczej kapitałem własnym	43
3.1. Pozyskiwanie kapitału własnego ze źródeł wewnętrznych	43
3.1.1. Kapitał własny w wybranych formach organizacyjno-prawnych przedsiębiorstw	43
3.1.2. Samofinansowanie rozwoju przedsiębiorstwa	48
3.2. Pozyskiwanie kapitału własnego ze źródeł zewnętrznych	50
3.2.1. Emisja akcji jako sposób zewnętrznego finansowania własnego przedsiębiorstw	50
3.2.2. Długoterminowe finansowanie przedsiębiorstw przez fundusze <i>private equity</i> i fundusze <i>venture capital</i>	58
3.2.3. Anioły biznesu	62

Spis treści

Rozdział 4. Kredyt bankowy jako zewnętrzne źródło finansowania podmiotów gospodarczych	65
4.1. Istota operacji udzielania kredytów. Rodzaje kredytów bankowych	65
4.2. Wniosek kredytowy	69
4.3. Ocena zdolności kredytowej podmiotów gospodarczych	71
4.4. Umowa kredytowa	81
4.5. Koszt kredytu	83
4.6. Zabezpieczenia kredytowe	83
4.7. Monitoring i spłata kredytu	88
Rozdział 5. Finansowanie transakcji handlu zagranicznego	91
5.1. Specyfika i formy finansowania handlu zagranicznego	91
5.2. Kredyty handlowe w obrotach towarowych z zagranicą	94
5.3. Krótkoterminowe kredyty bankowe dla eksporterów	100
5.4. Średnio- i długoterminowe kredyty bankowe na finansowanie handlu zagranicznego	105
5.5. Eurokredyty jako źródło finansowania operacji handlu zagranicznego	112
5.6. Euroobligacje jako źródło finansowania operacji handlu zagranicznego	114
5.7. Wspieranie kredytów eksportowych przez państwo	117
5.8. Dopłaty do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych	120
Rozdział 6. Pozyskiwanie środków finansowych przez emisję papierów dłużnych	125
6.1. Krótkoterminowe papiery dłużne	125
6.1.1. Emisja krótkoterminowych papierów dłużnych	127
6.1.2. Koszt emisji krótkoterminowych papierów dłużnych	130
6.2. Obligacje	131
6.2.1. Oferta publiczna	132
6.2.2. Rodzaje obligacji	132
6.2.3. Obligacje emitowane przez przedsiębiorstwa z uwzględnieniem podmiotów sektora MSP	133
Rozdział 7. Leasing jako źródło finansowania działalności gospodarczej	137
7.1. Definicja i charakterystyka leasingu	137
7.2. Uczestnicy transakcji leasingowej	138
7.3. Przedmiot i przebieg transakcji leasingu	139
7.4. Rodzaje leasingu	141
7.5. Leasing w prawie polskim	144
7.6. Porównanie leasingu i kredytu bankowego	145

Spis treści

Rozdział 8. Faktoring jako źródło finansowania przedsiębiorstw	147
8.1. Istota faktoringu	147
8.2. Uczestnicy transakcji faktoringowej	149
8.3. Przedmiot i funkcje transakcji faktoringowej	151
8.4. Rodzaje faktoringu	154
8.5. Faktoring w prawie polskim	159
8.6. Porównanie faktoringu i kredytu bankowego	164
Rozdział 9. Pożyczki z sektora pozabankowego i środki pomocowe jako źródło finansowania działalności gospodarczej mniejszych przedsiębiorstw	167
9.1. Pożyczki od rodziny na działalność gospodarczą	167
9.2. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	169
9.3. Fundusze pożyczkowe	171
9.4. Środki unijne dla polskich przedsiębiorstw w latach 2014–2020	173
9.4.1. Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	174
9.4.2. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	175
9.4.3. Program Operacyjny Polska Wschodnia (PO PW)	176
9.5. Pośrednie zaspokajanie potrzeb kapitałowych małych i średnich przedsiębiorstw przez fundusze poręczeniowe	178
9.6. Gwarancje <i>de minimis</i> BGK dla kredytobiorców	183
Rozdział 10. Zobowiązania jako źródła finansowania majątku przedsiębiorstw	185
10.1. Istota zobowiązań przedsiębiorstwa	185
10.2. Koszt kredytów handlowych	190
Rozdział 11. Finansowanie hybrydowe przedsiębiorstw	193
11.1. Istota i formy kapitału hybrydowego	193
11.2. Obligacje zamienne na akcje	195
11.3. Pozostałe formy kapitału hybrydowego	198
Rozdział 12. Finansowanie projektów inwestycyjnych typu <i>project finance</i>	201
12.1. Pojęcie <i>project finance</i>	201
12.2. Pozyskiwanie kapitału na inwestycje realizowane w ramach <i>project finance</i>	203
Rozdział 13. Koszty pozyskania i struktura kapitału w przedsiębiorstwie	207
13.1. Koszt pozyskania kapitału	207
13.2. Wpływ struktury kapitału na wzrost wartości przedsiębiorstwa	214
13.3. Struktura kapitału a rentowność kapitałów własnych zainwestowanych w przedsiębiorstwie	218
13.4. Praktyczne aspekty kształtowania struktury kapitału w przedsiębiorstwie	220
Bibliografia	225